

MOTERŲ DIRVA

Balandis (April), 1948

No. 4

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS, 259 No. 5th St., N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA, 1238 Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENĖ, 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namu adresas: 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Iždininkė—ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS, 39 Providence St. Worcester, Mass.

SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

DAKTARAS-KVOTĖJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUPŠA, 6733 So. Campbell Ave., Chicago 29 Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hampshire valst.—GENEVIEVE KANEB, 21 Commodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE, 16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—STELLA STRAZDAS, 135 Liberty St., Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPTEL, 1218 Castleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst.—J. TAMANAUSKIENĖ, 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAITĖ, 1427 W. Lexington St. Baltimore 28, Md.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St. Chicago 16, Ill. ANTANINA WACKELL, 237 Millbury St., Worcester, Mass. MARIJONA JOKURAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven, Conn.

SKUNDU IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St. Worcester, Mass. M. PAUKŠTIENĖ, 4318 Maplewood St., Chicago 32, Ill. K. ŠRIUPIENĖ, 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

VERONIKA LIUTKIENĖ, 32 Arthur St. Worcester, Mass. ANTANINA BARVITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16, Illinois.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Washington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 1754

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Illinois Under act of March 3, 1878.

Kokia Bus Mūs Šių Metų Istorija?

Prieš tris mėnesius nuėmėm nuo sienų senus kalendorius ir jų vietoj pakabinome naujus—1948 metų. Rods, čia nieko tokio svarbaus, nes ir kiekvieną metų tą patį darome. Tas yra toks paprastas dalykas, kad mūs gyvenime neturi jokios reikšmės. Be to, metų pabaigoje mes dar pakartojame šiuos žodžius: “Na, ir vėl Nauji Metai.” Bet jei sustosime prie to ir pagalvosime, pamatysime, kad tas yra reikšminga. Mes matome, kas buvo praeityje, bet ateitį norime matyti kitokią—geresnę, o ne blogesnę.

Praėjusieji 1947 metai mums buvo įvairių problemų susikryžavimo metai. Mums teko susidurti su daugeliu rimtų klausimų, kuriuos reikėjo išspręsti. Būtinai reikėjo.

Šie metai mums gali atnešti daug gera, arba bloga. Tas priklausys nuo mūs pačių. Šįmet susidėjo keletas kliūčių mūs organizacijai augti. Didžiausia tų kliūčių—nuėmimas nuo pašalpos narių, kurios prigyveno 60 metų amžiaus. Bet kadangi tas dalykas išėjo ne iš sąjungos, o iš valstybės, tad tas neturėtų sulaikyti narių nuo veikimo. Dirva veikimui yra plati ir dėlto šių metų vajų galima padaryti pasekmingu. Reikia tik įnešti į visuomenę savo darbštumą, aiškinti visoms organizacijos idealus, kurie gali ir mus, pačias iškelti į didesnę pasižymėjimą, į aukštesnę garbę. Savo veikimu nugalėjusios visas kliūtis jausimės patenkintos, kad galėjome sąjungai tiek pasidaruoti.

Daugelis mūs veikėjų jau yra įrašytos į organizacijos istorijos lapus. Kitoms toji istorija gali būti inspiracija siekti veikimo viršūnių sekant pėdomis tų, kurios Moterų Sąjungą steigė,

ugdė ir šakojo po visas kolonijas Amerikoje. Mes turime persvarstyti praeitį, suprasti dabartinę padėtį ir, padariusios išvadą, išeiti iš visų dabartinių problemų. Aplink mus diena iš dienos pinasi bendra istorija. Dėlko mes, sąjungietės, negalėtumėm figūruoti toje istorijoje? Įrašykime šįmet Moterų Sąjungon kuodaugiausia naujų narių ir tuomi savo vardus įrašysime į istorijos lapus. Mes jausimės atlikusios savo uždavinį, o organizacija didžiulios mūs veikimu.

Šįmet turime iš visos širdies pasidaruoti gražesnei ir skaistesnei sąjungos ateičiai. Reikia didinti narių skaičių kuopose, taipgi reikia organizuoti jaunamečių kuopeles. Tik tokiu būdu užtikrinsime Moterų Sąjungai ateitį. Kada jau mes pavargsime, bus kam užimti mūs vietos. Mūsų dukros paims organizacijos vadovybę ir tęs toliau tuos darbus, kuriuos pradėjo sąjungos steigėjos, kuriuos tęsiame dabar mes, šių dienų sąjungietės. Pirmosios veikėjos yra įdėjusios daug širdies ir veikimo Moterų Sąjungai auginti. Rezultatai to veikimo, kaip matome gražūs. Jos mokėjo pasėta grūdą saugoti, kad jis išaugtų ir atneštų kuogažiausių vaisių. Tą parodo ir kasdien augantis organizacijos turtas.

Reikia mums labiau susirūpinti jaunesnių narių organizavimu. Senesnės kartos moterys-veikėjos viena paskui kitą iškeliauja į amžinybę. Štai, tik nesenai buvo Moterų Sąjungos seimas, o jau skaitėme, kad S. Subatienė, viena veikliausių narių Sąjungoj, jau iškeliavo amžinybėn. Per seimą ji atrodė sveika ir kupina energijos dar daug darbuotis Moterų Sąjungai. Nebuvo seimo, kuriame ji nebūtų dalyvavus ir

inęsus daug sumanymų organizacijos gerovei. Jai rūpėjo sąjunga ir jos gerovė. Jos netekus, Moterų Sąjungoj pasidarė didelė spraga, kurią turime taip sakant užtvirti naujomis veikėjomis.

Taigi, visos darbuokimės vieningai, be kerštavimo, be šmeižtų. Nekaskime vienos kitoms duobės, nes kartais galime pačios į ją įkristi. Darbuokimės vienos kitų padedamos. Iš šios padėties, kuri susidarė po pastarojo seimo,

turime išeiti be nuostolių organizacijai, kad sekamam seime galėtumėm pasidžiaugti savo protingu veikimu.

Pasistengkime, sąjungietės, savo tradicinį vajų šįmet padaryti sekmingesnį, kad jį galėtumėm ryškiau įrekoruoti į Sąjungos istoriją. O tai galima atsiekti tikrai bendromis pastangomis ir didesniu pasiryžimu.

Elena Statkienė,

Centro išdin.

Visuotinė Mobilizacija

*Lietuvi! Kančios ištremtųjų
Ir kraujo žuvusių lašai
Tebūnie priesaika gyvųjų,
Kurią širdin įsirašai:
Kantrybės, darbas ir kova
Ir vienas tikslas—Lietuva.*

K. BRADŪNAS

Vokietijoje ties buvusią Flossenbergo koncentracijos stovyklą yra vadinamas mirties slėnis, kuriame nacių buvo sudeginta 2,480 lietuvių. Tremtinių rūpesniu čia yra suprojektuotas paminklas—trys kryžiai granito bloke—kur žiba įrašas:

*Tėvynės garbę gindami
Įrašėm savo mirtimi
Žmonijai laisvės testamentą.*

Katalikiškoji lietuvių tauta buvo kryžiuojama nacių, o dabar tebėra kryžiuojama bolševikų. Brolių atodūšiai ir ašaros rado jautrų atgarsį Amerikos lietuviuose. Nuo pat karo pradžios *Lietuvių Katalikų Federacija* ir plačioji katalikų visuomenė ėjo į bendrą lietuvišką darbą su kitomis srovėmis, grupėmis. Ar pašalpai, ar politinei veiklai, katalikai ir mūsų or-

ganizacijos buvo pirmose eilėse aukoti ir dirbti. Užmiršę savus reikalus, visomis jėgomis rėmėme Amerikos pasinešimą laimėti karą, rūpinomės sušelpiti nukentėjusius nuo karo, tremtinius, talkinome pavergtai Lietuvai laisvės kovose. Ir toliau tęsime tą darbą. Tik pasekmingesnei veiklai ateityje mes *privalome savo eiles sugretinti, organizacijos bei įstaigas sustiprinti, kad darbas būtų našesnis.*

Jungtinėse Amerikos Valstybėse turime 115 parapijų, 325 lietuvių kungus, šešias vienuolijas, vieną seminariją ir vieną kolegiją, tris akademijas, šešias aukšt. mokyklas (High school), penkiasdešimt keturias pradžios mokyklas, penkias prieglaudas, tris ligonines, daugybę organizacijų ir klubų; turime vieną du kart savaitinį, kelis savaitraščius, šešis žurnalus ir vieną dienraštį. Taigi, *USA lietuviai katalikai varo platų religinės ir socialinės kultūros barą.* Tačiau dabar, kada Lietuvos katalikai, kaip ir visi kiti lietuviai, pergyvena baisias išnaikinimo valandas, mes turime paskelbti generalinę visų savo pajėgų mobilizaciją, kad

išpildytume paties laiko mums skiriamus uždavinius.

Aзиатų pavergtų Lietuvos žmonių savo parama mes laisvai pasiekti negalime, bet pagelbėti tūkstančiams tremtinių—yra gyvybinis reikalas. Kad tremtiniai greičiau būtų išvežti iš lagerių į pastovesnes žmoniško gyvenimo vietas, Lietuvių Katalikų Federacija yra sudariusi *Katalikų Imigracijos Komisiją* (prel. J. Balkūnas, Juozas Laučka ir Juozas Boley). Komisija jau susitarė su N. C. W. Conference Immigration Bureau, 61 Whitehall str., New York City, *atidaryti lietuvių skyrių. Tai didelis laimėjimas, nes mes galėsime pasinaudoti tos galingos organizacijos parama globojant mūsų tremtinius.* To reikalo užleisti negalima, gi imigracijos reikalams metams reikalinga ne mažiau 15,000.00 dolerių.

2. *Kultūros Institutas* yra švyturys mūsų visuomeniniame gyvenime. Naujų spausdinių leidimui, *Instituto archyvo* plėtimui ir palaikymui metams turime skirti bent 5,000.00 dolerių.

3. *Federacijos Centras* stengiasi tvarkyti kuo kukliausiai ir taupiausiai, bet visgi metams jo išlaidoms reikia skirti tūkstantį dolerių.

4. Metų bėgyje atsiras svarbių *ne-numatytų reikalų*, kuriems turime skirti apie porą tūkstančių. Pagaliau:

5. Spausdiniai, susirašinėjimas ir kitos šio vajeaus pravedimo išlaidos vėl pareikalaus lėšų. Taip, kad kukliai skaičiuojant, Lietuvių Katalikų Federacija tegalės atlikti aukščiau išskaičiuotus uždavinius sukėlus 25,000 dolerių.

Kovotojų Balsas

Lietuvos partizanų laikraštis "*Kovos Keliai*" 1946 metų Kovo 10 dieną rašė:

—Lai nemano raudonieji budeliai, kad jie nusilpnins Lietuvos kovotojų dvasią savo nežmonišku teroru. Jei jau kovoti, tai nežinoti pralaimėjimo. Jei gyventi, tai tik vertam lietuviu vardo. Jei tikėti, tai tik Galybių Viešpačiui, o ne garbinti niekšų stabus."

Daugelis lietuvių partizanų grūmėsi dėl laisvės. Sužeistus juos dengė eglių šakos, pailsusieji priglaudė galvą miškų grioviuose, o žuvusius juos tempė į miestų aikštes, kur alpdamos motinos bijojo prisiartinti prie sūnų lavonų.

Jų ryžtingumas yra ugnis, kuri uždega mūsų širdis veiklai. Tik mes turime kitokią dirvą, kitokias priemones.

1. Pagyvinkime savo veiklą šaukdami apylinkių *seimelius*, apskričių *suvaziavimus*, atskirų organizacijų konferencijas.

2. Skyrių susirinkimuose, klubuose, draugijose, tebūnie aiškinami *katalikiškosios veiklos idealai ir tikslai*.

3. *Atgaivinkime* apmirusius skyrius ir steigkime naujus.

4. Kiekviena lietuvių katalikų šeima teskaito *lietuvišką katalikišką laikraštį*.

5. Vajeaus metu pasirūpinkime *šimtu nuošimčių* į Federaciją įrašyti mūsų draugijas ir net pavienius asmenis.

Savo susiorganizavimo vają Lietuvių Katalikų Federacijos Taryba nutarė paskelbti, kai buvo susirinkus pernai Lapkričio mėn. 4 d., New York'e. Katalikiškos Akeijos komisijon įėjo: prel. J. Balkūnas, kun. P. Jūras ir A. F. Kneizys. Jie ir įpareigoti tą vają praveisti.

Kelkime tą reikalą susirinkimuose, rengkime tam specialius parengimus. Aukąs siųskime adresu:

MSGR. J. BALKŪNAS,

64-14 56th Rd., Maspeth, L.I., N.Y.

HITLERIS IR EUROPOS MOTERYS

(Laiškas iš Vokietijos)

Rašo:

DR. BONIFACAS RAMANAUSKAS

Kaip žinia, Vokietijoje vis dar vyksta nacių bonzų teismai, kuriuose iki šiol paaiškėjo šiurpūs dalykai. Daug pasibaisėtinių dalykų iškilo ir iš surastų vokiečių dokumentų. Štai dabar iš karo pramonės magnatų teismo paaiškėjo biauři moterų prekyba — už moterį po 170 markių. (Vokietijoje už dolerį moka po 200 markių). T. G. Farben koncernas žmogžudiškiems bandymams pirkdavo lenkes iš Oswiecimo (Lenkijoje) koncentracijos lagerio. Oficialiuose raštuose tos moterys buvo vadinamos „triušiais.“ Štai viename rašte rašoma: „Pranešame, kad Jūsų raštą gavome, bet mūsų supratimu kaina 200—markių už vieną moterį yra nepaprastai brangi. Mes siūlome 170—markių nuo galvos. Mums reikia apie 150 moterų.“ Kitame rašte: „Prašome mums pasiųsti 150 sveikų moterų. Kai siunta bus paruošta, praneškite, nes turime pasirūpinti transportu“... ir t.t. Vėl kitame rašte rašoma: „Gavome 150 moterų transportą. Jos yra baisiai liesos, bet jų sveikatos stovis yra patenkinamas. Bandymai baigti, visos moterys mirė. Artimiausiu laiku tarsimės dėl naujo moterų transporto“... ir t.t. Su tomis moterimis buvo bandomi „migdantieji“ vaistai ir kitos T. G. Farben koncernu gaminamos nuodų medžiagos.

Tokiems šetoniškiems žudymams buvo naudojamos ir kitų tautų moterys iš KZ lagerių. Lenkijoje buvo daug kur įsteigta „rasės pagerinimo“ lageriai, kur buvo sudaromos gražios

lenkaitės. Į tą lagerį galėdavo eiti SS pareigūnai... Išnaudojus ir iškančius tokias mergaites išveždavo į Vokietiją, kur jų likimas yra ligi šiol neišaiškintas. Tokiais rasės pagerinimo“ lageriais buvo išžudyta daugybė jaunų mergaičių. O Lenkija buvo nusėta tokiais lageriais. Visose vokiečių užimtose šalyse buvo steigiamos kareiviams ir karininkams bordėlynės, kur budavo sudaromos įvairių tautybių moterys. Atvažiuavę po poras sunkvežimių kareivių stovėdavo eilėje ir laukdavo... Tuose viešuose namuose išnaudotos moterys irgi dingdavo nežinia kur. Daug moterų pamisdavo, jas sušaudydavo, o išeiti ar pabėgti niekam nepavykdavo. Nesenai surastas dokumentas apie nacionalsocialistines vedības paskelbtas „die tat“ ir Dd. F. Pagal jį laimėję karą naciai, būtų bažnytines jungtuves uždraudę, o jungtuvės būtų vykusios partijų rūmuose. Jaunavedžiai būtų turėję padaryti „Šventajam Reichui apžadus“ ir būtų gavę tų „įvadų dokumentą.“ Vaikus būtų „krikštiję“ partijoje ir kiekvienas „pakrikštytasis“ būtų gavęs „Reicho piliečio diplomą.“ Bažnytiniai krikštai būtų panaikinti, panaikinti kunigai, o bažnyčios paverstos „tautos karinio auklėjimo institucijomis,“ kuriose sekmadieniais nacių bonzos būtų sakę prakalbas...

Pagal kitus surastus dokumentus, vokiečiai vyrai būtų gavę teisę „vesti“ po keletą žmonių, kad praplėtus

vokiečių tautą. Visos moterys per šėšis metus iš eilės, būtų turėjusios gimdyti po vaiką, o to nedariusios (gydytojui patikrinus) būtų skelbiamos pagal "gėdos diplomui" "Reicho kiaulėnius"... Nevaisingus vyrus, būtų pakeitę SS vyrai. Būtų toleruojama, jei pats tėvas savo dukterei parūpintų vaiką. Be to, būtų įsteigti vaikų gimdymo bendrabučiai—"Reicho motinų namai," kur būtų apgyvendinamos mergaitės ir gimdytų vaikus netekėjusios. Tai būtų pirmoj eilėj "nėgrazioms" mergaitėms. Jų vaikų "tėvais" būtų buvę SS namai. Pagimdžiusi tokiame bendrabuty vaiką, gautų "Reicho motinos diplomą"...

Čia tik keli trupinėliai tos "progra-

mos," kurią naciai būtų įvedę po savo laimėjimo. Religija, moralė, motinystė ir tėvystė, būtų paversta partijos paleistuvybe. Vokiečių pralaimėjimas, yra moterų pasaulio, tautų sąžinės, laimėjimas. Vokiečių moterų ir kiti vienuolynai meldžiasi už vokiečių tautą, bet joje yra pasėta pikta sėkla, kuri greit neišnyks. Vokietijoje kyla naujasis nacizmas, kuris į neviltį savo neteisybėmis stumia visus tremtinius—demokratijos idealų pranašus ir misionierius. Tad mums viso pasaulio lietuviams tenka jungtis į motinų, seserų, tėvų ir brolių karžygiško solidarumo bendruomenę, nes tik tokioje bendruomenėje slepiasi mūsų jėga, galybė ir laimėjimas prieš mus ištikusias baisias neteisybes.

Paminėta LKMD Sukaktis

Hanau lietuvių stovykloje, Vokietijoje, Balandžio 2 d. įvyko lietuvių katalikų moterų suvažiavimas, kad paminėti Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos 40 metų įsisteigimo sukaktį.

Kvietime, kurį yra gavus ir "Moterų Dirvos" redaktorė, Dr. V. Karvelienė rašo:

"Šiomet sukanka 40 metų nuo pirmojo viešo organizuoto lietuvių moterų pasireiškimo ir pirmosios lietuvių moterų organizacijos—Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos įsteigimo. Balandžio 2 d. Hanau stovykloje ruošiamas šios sukakties minėjimas, kuris užsitęs ligi Balandžio 4 d. vakaro. Programoj numatoma: iškilmingos pamaldos, iškilmingas posėdis, kelios paskaitos (Katalikų Akeija ir lietuvių moterys, Lietuvių katalikės uždaviniai tremty ir emigracijoje, Moters auklė-

jamoji reikšmė, Motina ir vaikas tremties sąlygos, Mergaičių Charta ir Motinos Charta). Be to, bus tremties lietuvių meno išdirbinių paroda ir tremties meno pajėgų koncertas.

"Sutikimą dalyvauti tame suvažiavime yra davusios užsienio tarptautinių katalikų organizacijų atstovės.

"Organizuotų katalikų moterų ir mergaičių vardu širdingai Jus prašau, Malonioji Ponia, teiktis atsilankyti šiame suvažiavime. Jūsų atsilankymas suteiktų lietuviams tremtinėms daug dvasios stiprybės ir ištvermės."

Sekančiame "M.D." numeryje, jei suspėsime gauti, duosime platų tos sukakties minėjimo aprašymą.

Moterystė yra sakramentas ir jos privalo siekti tik žmonės idėjos vėdami.

—Esybė

Apie Motiną, Kuri Savo Sūnų Prakeikė

Hanau stovykloje, Vokietijoje, Sausio 27 d. mirė 85 metų moteris, motina galingiausio sovietinėje Lietuvoje žmogaus—komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus Antano Sniečkaus. Gyvenimo pakirsta, sirgus kelis mėnesius, nusilpusi mirė ligoninėje. Sirgdama ji apgailestavo tą dieną, kada pagimdė savo jauniausiąjį sūnų Antaną, padariusį savo seną motiną be-name, o lietuvių tautai įnešusį ir tebe-nešantį begalinį vargą ir skurdą.

Sniečkai Lietuvoje buvo garbingi, pasiturį ir tvarkingi ūkininkai. Budamas dievotas žmogus, tėvas norėjo, kad jo sūnus Antanas taptų kunigu. Mat, be jo, šeimoje buvo dar trys sūnūs ir trys dukros.

Pirmojo pasaulinio karo metu šeima atsidūrė Rusijoje, kur tėvas pasimirė. Vaikai lankė gimnaziją. Grįžus Lietuvon, Antanas tuojuo pateko komunistų įtakon ir, dar nesukakęs 17 metų, jau buvo traukiamas teisman už nelegalų priešvalstybinį veikimą. Išbėgo Rusijon. Eilę metų tenai pagyvenęs ir specialiai parengtas savo paskirčiai, jis vėl grįžo Lietuvon (jau, žinoma, slapta) ir vėl pradėjo raustis po Lietuvos valstybės pamatais. Vėl buvo suimtas, nuteistas ir pagaliau iškeistas į Sovietų Sąjungoje kalintus lietuvių dvasininkus.

Bolševikams okupavus Lietuvą 1940 m., Sniečkus buvo tuojuo paskirtas komunistų partijos centro komiteto sekretoriumi ir tuo tapo galingiausiu lietuvių tautos žudiku, didžiausiu savo tautos išdaviku. Tose pareigse jis tebėra ir šiandien.

Jo motina Marijona Sniečkuvienė daug kentėjo dėl savo sūnaus, kuris išsiskyrė iš šeimos ir nuėjo bolševikų

keliais. Ji visaip stengėsi jį paveikti, kad tik atsisakytų savo niekšingo darbo. Pirmuoju bolševikmečiu ji kartą aplankė savo kadaise mylimiausiąjį sūnų, tikėdamasi jį susigrąžinti. Nuvykusi lankyti, rado namą policijos saugomą ir sunkiai prieinamą, tačiau galingojo motiną praleido. Po ilgų metų pagaliau pamačiusi sūnų, ji apsiverkė ir paklausė pirmaisiais žodžiais:

—Tu, sūneli, visą laiką trankeis pò kalėjimus, buvai policijos saugomas.... Dabar, tapęs galingu, vėl esi policijos apsuptas. Sakyk, ką tas reiškia?

Sūnus aiškinosi, kad tai esąs visai paprastas dalykas ir jo niek tiek nevaržą. Motinai bandant jį priversti atsisakyti tautai pražūtingo darbo, jis atsakęs, kad visa tai daroma lietuvių labui ir visa būsią gerai. Motinai nieko kito nebėliko, kaip tik verkiant pasišalinti—ji prakeikė jį ir daugiau jau niekad nebematė. Brolių ir seserų Sniečkus neįsileido į savo butą, bet ir tie patys neturėjo nė mažiausio noro matytis su juo, nes jo bijojo, kaip ir kitų NKVD agentų.

Prasidėjo žinomosios masinės deportacijos iš Lietuvos. Deportuojamųjų tarpe buvo ir Sniečkaus motinos brolis, taigi jo dėdė, su šeima, o taip pat jo švogeris ir pusbrolis, mokyklos suola draugas. Jau visos šeimos buvo suvarytos į gyvulinius vagonus. Broliai ir seserys mėgino savo gimines išgelbėti—kreipėsi į Antaną, bet tas buvo nepasiekiamas. Pagaliau tasai per savo sekretorę pasakė, kad jis atvyksias pats pas brolius pasišnekėti. Atvyko vienas. Sesuo apsiverkė jį pamačiusi. Jis ją juokais ramino aiškindamas, kad čia nieko blogo, kad išvežamos tik Kauno paleistuvės. Nurodžius, kad ve-

žami ir jų šeimos nariai, jis tik ironiškai atsakęs:

—Jie dvarininkai, buržujai išnaudo-tojai,—tegu važiuoja. Ten gaus darbo ir duonos...—Taip pasakęs ir išėjęs, neparodęs jokio noro padėti. Broliai slapstėsi, nes bijojo, kaip ir visi kiti.

Vokiečiams užimant Lietuvą, boševikų pareigūnai spruko į Rusiją. 1944 m., kai raudonoji armija vėl užėmė Lietuvą, Sniečkus grįžo į savo pareigas ir vėl tęsė savo pradėtą planingą lietuvių tautos naikinimo darbą. Jo giminės, artimieji ir tolimesnieji, bėgo iš Lietuvos. Kartu su jais pasitraukė

ir žilagalvė motina, bijodama savo sūnaus išdaviko. Broliams taip pat pavyko pasiekti Vakarų demokratijų globą.

Sergančią motiną praėjusiais metais aplankė Amerikos laikraštininkai ir paklausė, kodėl ji negrįžtanti namo: ar ji nenorinti pamatyti savo sūnaus. Marijona Sniečkuvienė atsakė, kad to sūnaus ji jau nebeturinti ir jo matyti nebenorinti; taip pat nenorinti matyti ir išprievartautos tėvynės, nes to vargo ir skurdo kaltininkas esąs ir jos buvęs sūnus.

J. Gr. ("Mūsų Kraštas")

ŽMONĖS BE TĖVYNĖS

Rašo EARL G. HARRISON,

buv. Am. J. Valstybių Imigracijos
ir Naturalizacijos Komisionierius.

KUR JIE TURI EITI?

Autoritetai rašo, kad reikia surasti būdų apgyvendinimui 850,000 žmonių, kurie dar randasi tremtinių stovyklose Europoje. Išlaikymas stovyklų brangiai kainuoja ir neišriša problemų. Dėl įvairių priežasčių, didžiuma vyrų, moterų ir vaikų, kurie laikomi už spygliuotų vielų, negali grįžti į savo tėvynę. Jiems reikės surasti prieglaudą šalyse, kurios karo baisumų nepergyveno.

Am. J. Valstybės, kurios užima pirmą vietą tarptautinėj scenoj ir kaip tradicinė priegauda laisvę mylintiems, turi priimti savo dalį šių išrautų iš savo tėvynės žmonių. Mes esame tauta imigrantų.

Bet tremtiniai gali vykti ir į kitas šalis: Palestiną, Lotynų Ameriką ir Britų Dominijas. Visos nėra per daug

apgyventos ir būsią vietos tremtiniam.

Bet pasaulis keistai žiūri į Palestiną. Buvo rekomenduota ten įleisti nors 100,000 žydų. Bet nors visos politinės problemos, liečiančios Palestiną, būtų išrištos, vis tik dar pasiliktų 750,000 tremtinių, kurių tarpe yra 100,000 žydų.

Britų Dominijos galėtų priimti didesnius tremtinių skaičius. Bet ten, kaip ir Am. Valstybėse imigracijos įstatymai suvaržyti ir visas klausimas yra apsunkintas.

Kanada tremtinių gali, ir turėtų, priimti daugiau negu ligi šiol. Bet pagal imigracijos įstatymus, įleidžiami tiksliai artimi Kanados piliečių giminės. Australija ir Afrika taipgi, turi panašius suvaržymus, o Naujoji Zelandija pareiškė, kad tiksliai po dviejų metų galės priimti daugiau tremtinių.

Vaizdas šviesesnis Lotynų Amerikoje. Brazilija pareiškė, kad "didelis nuosimtis tremtinių yra tokie, kokių Brazilija pageidauja."

Mes neišrišime tremtinių problemos, jeigu juos išsiųsime iš stovyklų Europoje į ekonominę ir politinę vergiją. Jungt. Tautų pareiga yra apgyvendinti juos šalyse kur būtų apsaugotos jų socialės, tikišinės ir politinės laisvės.

Kita galima vieta tremtiniais yra Alaska, kurią Suv. Valstijos jau senai nori išvystyti. Atidarymas Alaskos tremtiniais būtų tikras išrišimas, ir tas prisidėtų prie didesnės pramonės šioj Amerikos teritorijoj.

Žmonės užmiršta, kaip tremtiniai prisideda prie socialinio, ekonominio ir politinio gyvenimo tose šalyse, kur jie apsigyvena. Daug kalbama apie kiek tautos *duoda* naujai atvykusiems, bet ne kiek naudos iš jų galima sulaukti.

Už pagalbą žada atsilyginti

(Laiškas Redakcijai)

Gerb. Redakcija!

Prašyčiau nurodyti mano adresą kuriai nors šeimai Amerikoje, kuri galėtų prisiųsti išaugtų vaikučių rūbų ir avalynės, mano penkių metų sūnui.

Už tai aš galėčiau įvairiais rankdarbiais atsilyginti, kaip pav.: įvairių raštų nosinaičių apmezgimu, įvairių raštų ir dydžių staltiesėlių ir pagalvėlių numezgimu arba išsiuvinėjimu, jeigu prisiųstų man siūlus, medžiagą ir musterius. Aš juos padarius prisiųsčiau atgal.

Dėkoju iš anksto už padarytą man patarnavimą!

Bronislava Orentienė

Mano adresas:

Masimilian str. 18

Memmingen R.P. No. 13-8

Germany, U.S.A. zone

Pirmosios Gėlės

Pirmos gėlės mano skintos
ir į buketą supintos

jau suseno.

Nuo suspaudusių jas rankų
raudonumas štai nublanko—
atgyveno.

Ar paleist jas? Tegu byra?

Bet jų kvapą skanų, tyrą
tik ką gaudžiau.

Prie suaudrintos krūtinės

Lopšy meilės pirmutinės

stipriai spaudžiau.

Tegu miršta, tegu byra,

nors ruduo dar nebesvyra

man į sielą.

Ir dažnai vis rytas jaunas

Tyliai nejučiomis kraunas—

džiaugtis miela.

Kai saulutė tiktai kėlės

ir pajuodo mano gėlės

pamylėtos.

Mano rankos sudrebėjo!

jau paleidau jas ant vėjo—

tegu mėtos.

Nė žymės nėra ant pirštų...

Kad ir protas jas užmirštų,
pašarvotų...

Aš vėl laukčiau sprogstant,
žydint ir į saulę sielą lydint
naujų plotų.

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė

Suėjo 80 metų nuo gimimo garsiosios radiumo išradėjos, lenkų kilmės mokslininkės p. Curie. Ji su savo vyru Pierre Curie (prancūzu) sunkiose sąlygose didele kantrybe ir ištverme — padarė atradimą, kuris daug gero suteikė žmonijai. Radijumo pagalba, kaip žinome, pradėtas sėkmingai gydyti (ne visose stadijose ir formose) vėžys. Ši didelės garbės mokslininkė mirė 1934 m. liepos 4 d.

Lietuvė Išaudė Dovaną Anglijos Princesei

Tremtyje einantis savaitraštis "Lietuvių Žodis" viename numerių įdėjo savo bendradarbio A. Šilo pasikalbėjimą su lietuve menininke *Anastazija Tamošaitiene*, kuri sukūrė ir išaudė Anglijos princesei Elzbietai vestuvinę dovaną.

Gražiamie Freiburgo priemiestyje, nedidelio kaimelio papėdėje, ramioje vietoje, šale čiurlenančio upelio, seno viešbučio patalpose esama dailininkės ateljė, kurioje buvo kuriamas ir audžiamas Anglijos princesei Elzbietai kilimas (karpetas) — lietuvių išeivijos dovana būsimai Anglijos karalienei.

Atsilankęs A. Šilas pas menininkę A. Tamošaitienę turėjo sekantį pasikalbėjimą:

—Leiskite pasiteirauti apie Jūsų darbus, ypač kilimus.

Ateljė mažoka. Joj reikia gyventi ir dirbti. Sienos nukabintos naujais su projektuotais kilimais. Štai, bus kilimas—Pasaka "Eglė žalčių karalienė," o ten "Užburtoji pilis." Kitas kilimas bus "Senoje sodyboje." Ir daugelis kitų.

Iš menininkės smulkiai sužinojau visą kilimų kūrybos ir darbo eigą. Didelis rūpestis gauti verpalų. Dabar, nesant gerų dažų—prasideda medžioklė po laukus, pievas ir miškus dažomųjų augalų, kuriais neblunkančiai dažoma. Medžiagą — siūlus galutinai parengus, seka staklių užtaisymas ir ilgas darbas. Sakysim, princesei Elzbietai kilimo gamyba tęsėsi apie 4 mėnesius.

—Prie kilimų kasdien dirbu nemažiau 12 valandų ir po mėnesio, kito galiu vis naują kilimą krikštyti.

—Idomu, ar daug jų prikrikštijote?

—Net penketuką. Tai vis sieniniai, paveiksliniai kilimai.

—Jei ne paslaptis, ar galima būtų juos pamatyti?

—O taip.

Visi kilimai austi istoriniais ir etnografiniais lietuvių motyvais.

Gražų kraitį turite, tiesą sakant? Ar kada nors manote jį parodyti pasauliui?

—Taip, rengiuosi savo parodai. Noriu kilimų dailėje išreikšti netik savo, bet ir visos mūsų tautos sielą.

Laikraštis įdėjęs ir fotografiją kilimo Anglijos princesei Elzbietai. Tikrai gražus ir nepaprastas piešiniu ir raštais.

Mylinčiams Patarimai

Nors taisyklės sunku nustatyti, kaip užkariauti keno nors širdį, bet vis tik viena anglė psichologė Darata Dix ryžosi pažymėti šiuo klausimu keletą taisyklių. Visų pirma ji pataria vyrui nelankyti per dažnai savo simpatiją ir per ilgai nesėdėti atėjus, kad neįknyrėjus.

Antras patarimas sako: "Būk drąsiau, bet ne per drąsiau." Moteris myli vyruose drąsą, bet neapkenčia įkyrumo."

Toliau pataria nebūti šykščiu, bet ir neišlaidžiu. Moteris nepakenčia šykštuolių, bet niekina ir tuos vyrus, kurie mēto pinigus. Geriausiai pažymi moters "rimtus tikslus," tai, pavyzdžiui, jeigu ji pasitenkina puoduku kavos, o nereikalauja didelių vaišių. Mergaitė, kuri vyrą skatina prie pinigų mētymo ne sulig jo kišeniais, niekuomet neturi tikslo už jo tekėti.

Būsimie Sveikos, Būsimie Laimingos

Mūsų Veidas

Jei reikalingas visuotinas kūno švarumas, tuo labiau jo reikalauja veidas, kuris reikalingas dar rūpestingesnės priežiūros. Taigi, prausiantis reikia prisilaikyti tam tikrų taisyklių ir pasargų.

Jei veidas "dega," reikia prausti šiltame vandenyje. Skruostai dega, nes kraujas yra į veidą pritvinęs, o šiltas vanduo priverčia jį išsisklaidyti.

Per kaitras, arba sušilus,—negera yra prausti šiltame vandenyje. Tokiais laikais veidas reikia prausti be muilo, drungname vandenyje.

Nusiprausęs šluostytis irgi reikia mokėti. Visuomet reikia šluostytis minkštu rankšluosčiu, nes trynimasis storu drabužiu storina odą.

Negera yra prausti per dažnai, po kelis kartus į dieną ir negera prausti bet kaip, kaip sakoma "tik nosį pamirkyti." Kai kurios moterys prausiantis vartoja minkštą flanelę, kitos prausiasi kempine. Odos gydytojai pataria žiemą prausti šiltame vandenyje, o vasarą—šiltame, prisiikant prie oro temperatūros.

Praustis reikia minkštu vandeniu. Jei vanduo yra kietas ir muilas jame neputuoja, jis negeras prausti. Į kietą vandenį reikia įmesti truputį borakso, arba kelis lašus įlašinti amonijos. Visokios spiritinės esencijos, kurios į vandenį įmaišomos, yra nesveika veidui. Net kenksmingos. Nuo dažnaus spirito vartojimo džiūsta ir kietėja oda ir tada jai darosi sunkiau maitintis oru ir atmosferos drėgme.

Nusiprausęs yra negera laukan eiti tuojau į vėją. Prausiantis odos akutės atsidaro ir staigi oro atmaina blogai veikia, oda storėja ir sproginėja.

Bent pusę valandos nusiprausęs nereikia į lauką eiti, nei prie atdarų langų stovėti. Dėlto kai kurios moterys prausiasi vakare. Jei yra karšta, nereikia vartoti muilas.

Geriausią yra grynas, baltas muilas, mažai kvepiąs, arba ir visai nekvepiąs. Dažytieji muilai gadina lytį. O jų didelis kvapumas daromas dažniausiai padengimui prastos medžiagos ir jos nemalonaus kvapo.

Citrinos sultis labai gerai valo odą ir yra geriau vartoti, negu muilas. Žemuogių sultys taipgi valo ir švelnina odą.

Ne tik augalus, gyvulius, bet ir žmogų geriausiai nuprausia lietus. Visam užsidengus drobule išeiti į lauką ir išstatyti veidą prieš lietų. Taip pavaikšėti bent valandą. Lietus nuplauja dulkes, o maloni drėgmė išlygina smulkais nuo sauso oro įtekmes pasidariusias raukšles.

Saaro kraštas neseniai išsirinko savo autonominį parlamentą. Iš 50 atstovų iš viso yra tik 3 moterys. Bet pastebėtina, kad tuo tarpu visos prancūzinės zonos Vokietijos dalyje veikiančiame parlamente iš 122 atstovų nėra nė vienos moters.

Prancūzai tvirtina, kad pasukos (buttermilk) yra geras vaistas nuo širdies ligos. Sakoma, kad laktiškoji rūgštis pasukose sutarpina ir neduoda sukietėti klapanams, arterijoms ir kremzlėms.

Mokslas stato civilizacijos rūmą, o meilė deda jos pamatus.

Zyber Plater

Nepilnamečiu Nusikafimai ir Auklējimas

SUNKUMAI SU MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKAIS

Vaikas turi išpildyti mokyklinio darbo uždētas prievoles. Negerai daro motina, jeigu ji, užjausdama savo vaikā, stengiasi pateisinti jo gaišavimā arba padēda atlikti kai kuriuos darbus, kuriuos jis vienas sugebētu padaryti. Toks palengvinimas žlugdo vaiko savarankiškumā. Vaikas pats turi nu-galēti sunkumus, išskylančius mokykli-niam gyvenime arba jo santykiuose su draugais. Vaikas išējēs iš namų, atsi-dūrēs už šeimos ribų, susiduria su tuo, kas pikta ir gera, su tuo, kas leidžia-ma ir draudžiama. Dabar jis turi sprēsti pats savo atsakomybe, nors dažnai ir suklystų. Klaidingų spren-dimų nereikia pateisinti jo proto ne-subrendimu arba sakyti, kad turētu pasiklausti motinos. Iš savo klaidų jis

turi patirti, kuriais atvejais galējo pats padaryti kitas išvadas ir pasipriešinti žalingoms įtakoms. Nuo 10 iki 12 me-tų vaikas aplamai labai linkęs aukš-tai vertinti savo jēgas. Jis pervertina savo jēgas, imasi didelių ir sunkių už-davinių, linkęs daug kalbēti ir girtis. Gera galvodamas apie save, ima nei-gti suaugusiųjų autoritetą, nors pats dar negali pratikti be jų paramos. Reikia stengtis, kad vaikas neperver-tintų savēs, dirbtų savo jēgų ribose ir galētu pasiduoti būtiniems aplinkos reikalavimams. Žinoma, netinka jį ver-sti prie to jēga. Tėvai tepadēda jam suprasti gyvenimo santykius ir vai-kas pats turi save sutvardyti.

★

Išmintyje moteris lygi vyrui, nežiū-rint į tai, kad vyras išminties ieško daugiau protu, o moteris jausmais.

—Prof. S. Šalkauskis

—★—

Iš Centro Raštinės

NAUJŲ NARIŲ MOKESČIŲ LENTELĖ

Mokesčiai pirmo pašalpos skyriaus, kuriame mokama \$5.00 pašalpos į savaitę:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Pašalpos Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.30	\$0.10	\$0.60
25 iki 34	.25	.30	.10	.65
35 iki 40	.30	.30	.10	.70

Mokesčiai antro pašalpos skyriaus, kuriame mokama \$7.50 pašalpos į savaitę:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Pašalpos Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.45	\$0.10	\$0.75
25 iki 34	.25	.45	.10	.80
35 iki 40	.30	.45	.10	.85

Be pašalpos Pomirtinė:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.10	\$0.30

25 iki 34	.25	.10	.35
35 iki 40	.30	.10	.40
41	.36	.10	.45
42	.37	.10	.47
43	.38	.10	.48
44	.39	.10	.49
45	.40	.10	.50
46	.42	.10	.52
47	.44	.10	.54
48	.46	.10	.56
49	.48	.10	.58
50	.50	.10	.60

Be šių mokesčių, narės syki metuose moka 50 centų į Lėšų Fondą. Pagaidaujama, kad mokesčiai į Lėšų Fondą būtų sumokėti pradžioje metų (sausio, Vasario ar Kovo mėnesiuose). Pomirtinė \$150.00.

Naujos lentelės mokesčiai neliečia senųjų narių. Jie liečia nares, kurios įsirašė į sąjungą po Rugsėjo (September) 1, 1947 metų.

Albina Poškienė,
Centro sekretorė.

A.L.R.K. Moterų Sąjungos Centro Iždininkės Atskaita

Nuo Rugpiūčio 1 d., 1947, iki
Vasario 1 d., 1948.

Per šešis mėnesius priimta nuo Centro raštininkės duoklėmis:

Rugpiūčio mėnesį, 1947 metų	\$1,335.84
Rugsėjo mėn.	1,039.32
Spalių mėn.	769.02
Lapkričio mėn.	534.21
Gruodžio mėn.	807.95
Sausio mėnesį, 1948 metų	2,097.31

Viso \$6,583.65

Nuošimčiai:

Rugpiūčio mėnesį:

Liko nuo 1947 metų seimo ..	\$156.16
U.S. Bonds nuošimtis	62.50
American Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	62.50

Rugsėjo mėnesį:

U.S. Bonds nuošimtis	250.00
Flynn's sumos atmokėta	100.00
Flynn's nuošimtis	32.50

Spalių mėnesį:

Anchers sumos atmokėta	750.00
Anchers nuošimtis	35.00
Universal Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	75.00

Lapkričio mėnesį:

U.S. Bonds nuošimtis	250.00
----------------------------	--------

Gruodžio mėnesį:

U.S. Bonds nuošimtis	62.50
St. Anthony's Bldg. and Loan	
nuošimtis	50.00
Chicago Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	62.50

Standard Fed. and Sav. Ass'n	
nuošimtis	41.97

Amity Fed. and Sav. Ass'n	
nuošimtis	50.00

Mutual Fed. and Sav. Ass'n	
nuošimtis	50.00

Brighton Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	62.50

Sausio mėnesį:

District Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	50.00

MOTERŲ DIRVA

15

Prospect Fed. and Sav. Ass'n	
nuošimtis	50.00
Chicago Fed. and Sav. Ass'n	
nuošimtis	62.50
American Sav. and Loan Ass'n	
nuošimtis	62.50
Metropolitan State bank (savings	
account) nuošimtis	24.73
U.S. Bonds nuošimtis	62.50
Jaunamečių nuošimtis	\$2.20
Nepilnamečių nuošimtis	4.89
Jaunamečių duoklės	2.25

Viso \$8,058.35

Atimta:

Flynn's sumos	\$100.00
Anchers sumos	750.00
Viso	850.00

Liko \$8,208.35

Išlaidos per šešis mėnesius:

Rugpjūčio mėnesį, 1947 metų \$	456.20
Rugsėjo mėn.	1,861.18
Spalių mėn.	11,695.55
Lapkričio mėn.	1,175.88
Gruodžio mėn.	1,312.74
Sausio mėnesį, 1948 metų	233.91

Viso \$16,735.46

Balansas Rugp. 1 d., 1947	\$72,615.77
Ieigos per šešis mėnesius ..	8,208.35

Viso \$80,824.12

Atėmus išlaidas \$16,735.46

Viso liko 64,088.66

U.S. Bonds	\$60,000.00
------------------	-------------

Viso \$124,088.66

Jaunamečių pinigų	447.05
-------------------------	--------

Nepilnamečių pinigų	959.83
---------------------------	--------

Visas Moterų Są-gos turtas	\$125,495.54
----------------------------	--------------

Lapkričio 14 d., 1947 metais, nu-pirkta dar U.S. Bonds už \$10,000.00 iš Metropolitan State Bank.

**Moterų Sąjungos Turtas
Susideda Sekančiai:**

Metropolitan State Bank	
Savings account	\$5,305.03
St. Anthony's Bldg. and Loan	
Ass'n	5,000.00
Brighton Sav. and Loan Ass'n	5,000.00
District Sav. and Loan Ass'n	5,000.00
Mutual Federal Sav. and Loan	
Ass'n	5,000.00
Prospect Fed. and Sav. Ass'n	5,000.00
Standard Fed. and Sav. Ass'n	4,239.04
Chicago Fed. and Sav. Ass'n	5,000.00
Chicago Sav. and Loan Ass'n	5,000.00
American Sav. and Sav. Ass'n	5,000.00
Amity Federal and Sav. Ass'n	5,000.00
Universal Sav. and Loan Ass	5,000.00
Flynn's morgičius	1,200.00
Anchers morgičius	1,000.00
Metropolitan Bank Checking	
Account	2,254.90
Pinigų ant rankų	532.90
	\$64,531.87

Nesugrįžusių čekių	443.21
--------------------------	--------

Viso 64,088.66

U.S. Bonds	60,000.00
------------------	-----------

\$124,088.66

Jaunamečių pinigų	447.05
-------------------------	--------

Nepilnamečių pinigų	959.83
--------------------------	--------

Visas turtas \$125,495.54

Elena Statkienė,

Centro ižd.

Klaidos Pataisymas

Praeitame "M.D." numery Centro raštininkės atskaitoj įvyko klaida. Liko apleista eilutė, neįtraukti 9 kp. Rockford, Ill., mokesčiai. Turėjo būti: 9 kp. Rockford, Ill., Rugp. 53.72, Rugs. 19.90, Spalių 19.65, Lapkr. 18.35, Gruodžio 14.35, Sausio 46.37.

Publication of Annual Statement For The Year of 1947

hereby being published by request of the
DEPARTMENT OF INSURANCE OF SPRINGFIELD, ILLINOIS

TOTAL RECEIPTS AND DISBURSEMENTS

Column 6 of pages 2 and 3

II—INCOME

RECEIPT TOTALS AS FOLLOWS:

BALANCE FROM PREVIOUS YEAR 1946	\$118,160.18
Payments received from members during first .. months of benefit protection of which all or a part is issued for expense	none
All other payments or premiums received from members	11,917.87
Refunds applied	none
Total Payments received	11,917.87
Membership fees actually received	4.75
Publication Income	3,581.50
Total received from members	14,504.12
Deduct reinsurance premium paid, including \$.. first yr.. \$	343.09
Net amount received from members	15,161.03
Gross interest on mortgage loans	none
Accrued Interest on mortgages required during the year	142.50
Gross interest on bonds	1,250.00
Gross dividends on stocks	1,252.25
Gross interest on deposits in trust companies and banks ..	126.27
Total income from investments	\$ 2,771.02
Sales of lodge supplies	102.51
Certificates	27.01
Donations	156.16
TOTAL INCOME	\$ 16,217.73
Amounts carried forward	136,377.91

III—DISBURSEMENTS

Death Claims	2,500.00
Sickness and accident claims	5,797.50
Total benefits paid	\$ 8,347.50
Reinsurance benefits received	
Net benefits paid	8,347.50

MOTERU DIRVA**17**

Surrender values none

Total Benefits and payments made to members	8,347.50
Medical examiner's fees	56.55
Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees	1,740.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees	291.40
Insurance department	52.00
Rent, including \$.00 for society's occupancy of its own buildings	180.00
General office maintenance and expense	399.54
Advertising, printing and stationery	184.56
Postage, telegraph and telephone	152.00
Official Publication	2,781.30
Actuarial and Auditing fees	205.00
Insurance Premiums	84.37

TOTAL DISBURSEMENTS \$ 14,474.22

Balance before transfers 121,903.69

Balance to and from net none

Balance 121,903.69

IV—LEDGER ASSETS

2. Mortgage loans on real estate	\$ 2,200.00
5. Book value of Bonds	\$60,000.00
of Stocks	54,239.04
per schedule D	114,239.04
7. Deposits in trust companies and banks not on interest, per schedule N	184.35
8. Deposits in trust companies and banks on interest, per schedule N	5,280.30 5,464.65
Total Ledger assets, as per "Balance," Column 6, Page 3	\$121,903.69

NON-LEDGER ASSETS

13. Gross interest due, \$—0— and accrued \$24.17 on Mortgages	24.17
15. Gross interest due, \$—0— and accrued 375.00 on Bonds, per schedule D	375.00
Total Gross Interest accrued	399.17
21. Payments actually collected by Subordinate Lodges not yet turned over to Supreme Lodge	254.69
23. All other assets, viz: Deposit in Bank (not re- corded in ledger)	1,395.54 1,395.54
Gross Assets	\$123,953.09

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED none

Total Admitted assets \$123,953.09

V.—LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Deaths claims on which proofs are incomplete, under adjustment or adjusted but not due	207.60	
Total Death Claims	207.60	207.60
3. Sick and accident claims on which proofs are incomplete, under adjustment or adjusted but not due	90.00	
Total Sick Claims		90.00
Total unpaid claims		297.60
11. Advance payments or premiums	441.26	
17. Deposits held in Trust	954.94	1,396.20
Total unpaid claims and other current liabilities		1,693.80
20. Reserve liabilities required to cover contractual obligations Whole Life A. E. 4% Illinois Standard		77,019.00
Total Liabilities		78,712.80
Unassigned Funds		45,240.29
Total to balance with Admitted Assets		\$123,953.09

DISTRIBUTION OF ASSETS AND LIABILITIES ACCORDING TO FUNDS

	(1) Mortuary Fund	(2) Disability Fund	(3)	(4) Juvenile Fund	(5) Expense Fund	(6) Totals
(a) Total Ledger Assets per 'Balance,' per item 51, page 3	\$91,744.72	\$24,097.02			\$6,061.95	\$121,903.69
(b) Add total interest and rents due and accrued, per item 18, page 4	297.38	79.83			21.96	399.17
(c) Add all other non-ledger assets, items 19-27, inclusive, page 4	1,040.92	91.72		440.60	76.99	1,650.23
(d) Gross Assets, per item 28, page 4 ..	\$93,083.02	\$24,268.57		\$440.60	\$6,160.90	\$123,953.09
(e) none						
(f) Total Admitted Assets, per item 38, page 4	\$93,083.02	\$24,268.57		\$440.60	\$6,160.90	\$123,953.09

MOTERU DIRVA

19

(g) Total unpaid claims and other current liabilities per item 16, page 5	1,311.51	248.90		133.39	1,693.80
(h) Reserves	76,927.00		92.00		77,019.00
(i) none					
(j) Total liabilities and reserves, except unassigned funds	78,238.51	248.90	92.00	133.39	78,712.80
(k) Unassigned funds per item 31, p. 5	14,844.51	24,019.67	348.60	6,027.51	45,240.29
(l) Total to balance item 38, page 4	93,083.02	24,268.57	440.60	6,160.90	123,953.09
Answer....yes.					
(m) Unassigned funds at end of current year	14,844.51	24,019.67	348.60	6,027.51	45,240.29
(n) Unassigned funds at end of previous year	15,502.12	23,506.32		7,021.23	46,029.67
(o) Increase or decrease during the year	657.61	513.35	348.60	993.72	789.38

Include herein all claims on certificates in force occurring prior to Dec. 31st last of which the Society has received notice at the date on which this statement is executed, regardless of whether such notice was on Society's blanks or was given orally or by written communication. Has this been done?

VII—EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Total Business of the year		Business in Ill. During year	
	Number	Amount	Number	Amount
1. Benefit Certificates in force December 31 of previous year, as per line 8 last statement	2010	\$301,500.00	438	\$65,700.00
2. Benefit Certificates written during the year	64	9,600.00	7	1,050.00
3. Benefit Certificates renewed during the year				
4. Benefit Certificates received by transfer during the year				
5. Benefit Certificates increased during the year				
6. Totals	2074	\$311,100.00	445	\$66,750.00
7. Deduct terminated, decreased or transferred during the year (total of lines 9-13, incl.)	75	11,250.00	15	2,250.00

8.	Total benefit certificates in force Dec. 31 of current year	1999	299,850.00	430	64,500.00
9.	Benefit Certificates terminated by death reported during the year	17	2,550.00	3	450.00
10.	Benefit Certificates terminated by lapse reported during the year				
11.	Benefit Certificates transferred reported during the year				
12.	Benefit Certificates terminated during the year				
13.	Benefit Certificates decreased during the year				

VIII—EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	Total Claims		Illinois Claims	
	Number	Amount	Number	Amount
14. Claims unpaid December 31 of previous year, as per line 21 last statement	2	300.00	0	0
15. Claims reported during the year	17	2,550.00	4	600.00
16. Totals	19	2,850.00	4	600.00
17. Claims paid during the year (Item 1 (a), page 3)	17	2,550.00	3	450.00
18. Balance	2	300.00	1	150.00
19. Saved by compromising or scaling down claims during the year		92.40		92.40
20. Claims rejected during the year				
21. Claims unpaid December 31 of current year	2	207.60	1	57.60

IX—EXHIBIT OF PERMANENT DISABILITY CLAIMS

X—EXHIBIT OF SICK AND ACCIDENT CLAIMS

N O N E

	Total Claims		Illinois Claims	
	Number	Amount	Number	Amount
31. Claims unpaid Dec. 31 of previous year, as per line 37 last statement, estimated liability	10	460.00	1	15.00
32. none				
33. Claims reported during the year	128	5,427.50	29	985.00
34. Totals	138	5,887.50	30	1,000.00
35. Claims paid during the year (Item 3, page 3)	136	5,797.50	30	1,000.00
37. Claims unpaid Dec. 31 of current year, estimated liability	2	90.00	0	0

XI—EXHIBIT OF OLD AGE AND OTHER CLAIMS

N O N E

SCHEDULE D, SUMMARY

BONDS	Book Value	Market Value	Par Value
Government	\$60,000.00	\$60,000.00	\$60,000.00
Total Bonds	60,000.00	60,000.00	60,000.00
STOCKS			
Bldg. and Loan	54,239.04		54,239.04
Total Stocks	54,239.04		54,239.04
Total Bonds and Stocks	\$114,239.04		\$114,239.04

Albina Poska, Secretary,
American Lithuanian Roman
Catholic Women's Alliance

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Westville, Ill.

Iš 70-tos Kuopos Veikimo

Pabaigoj 1947 m. įvyko metinis kuopos vakaras. Išpildyta graži programa, kuriai vadovavo komisija: J. Karpiūtė, O. Stokanes, M. Sabalasky ir J. Bednar.

Programą išpildė sąjungietės ir jų vaikučiai.

Vakaras davė peino suvirš \$100.

Gruodžio 2 d. įvyko metinis susimas. Išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Šlikienė, vice pirm. O. Rauktienė, fin. rašt. O. Šlažienė, nut. rašt. J. Bednar, išdininkė A. Melecosky, koresp. J. Karpiūtė, izdo globėjos: O. Armonienė ir J. Karpiūtė.

Trijų Karalių šventėje kuopa turėjo, kaip anglai sako, "12th night party." Narės sunėšė valgio. Bevalgant ir bedainuojant išdalintos visoms narėms dovanos.

Šiuomi metu serga narė A. Mickienė. Linkime greit pasveikti.

Vasario 27 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu sąjungietės O. Vainauskienės vyras Antanas. Be žmonos, dar paliko

nuliūdime sūnų Antaną, coach Roosevelt Junior High, Peoria, Ill.; sūnų Juozą, foreman Caterpillar plant, Peoria, Ill.; ir dukterį sąjungietę, Oną, slaugę šv. Elzbietos ligoninėje, Danville, Ill.

Kadangi velionis buvo pavyzdingas katalikas ir nenuilstantis darbuotojas lietuvių visuomenėj, taigi ir palaidotas labai iškilingai, Kovo 1 d. iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios. Parapijos choras jausmingai giedojo mišias, o sąjungietė Helen Slykas ne vienam ašarą ištraukė liūdnai giedodama Ave Maria ir Panis Angelicus.

Liūdime visi netekę brangaus mūsų veikėjo.

Kuopa reiškia užuojautą K. Bartkienei netekusiai savo vyro Petro, kuris pasimirė po ilgos ir sunkios ligos. Palaidotas iškilingai Vasario 10 d.

Korespondentė.

Cambridge, Mass.

Mirtis Švaistos Po Kuopą

Nespėjo dar užgyti liūdesio žaizdos dėl mirties a.a. J. Brazdžiūno, kuris paliko dideliu širdies skausmu žmoną, ilgus metusėjusią išdininkės pa-

reigas 22-je kuopoje, ir jos šeima, kaip Vasario 17 d. nutraukė gyvenimosiūlą a.a. Petronelei Smith, mūsų kuopos narei. Velionė paliko nuliūdime savo šeimą ir kuopą.

Per laidotuves sąjungietės parodė tikro seseriškumo, nes užprašė šv. Mišias ir, kurioms tik buvo laiko, palydėjo į kapus.

Liūdinčioms šeimoms šiuomi reiškiamie užuojautos. A.A.

Šiuomi reiškiu padėkos žodžius 22-rai kuopai, kuri liūdesio valandoje buvo didelis suraminimas. Ypatingai dėkoju sąjungietėms: O. Pilkonienėi, S. Tauskienėi, A. Mažulaitienei, A. Tamulynienei, B. Trušienei ir A. Ambrozaitienei, kurios naktimis budėjo prie lavono mano brangios žmonos ir vaikų motinos.

Ačiū taipgi kuopai už dvasinį bukieta—šv. Mišių auką.

Antanas Smith, duktė P. Walczak ir sūnus Antanas.

Newark, N. J.

Iš 68-tos Kuopos Veikimo

Kuopos valdyba šiems metams pasiūlo toji pati: pirm. E. Demskienė, vice pirm. T. Staugaitienė, fin. sekr. M. Svetikienė, nutar. sekr. J. Tamašiūnienė, išd. A. Laukžemienė. Dvasios vadas kun. Ign. Kelmelis.

Praeitą metų parapijos bazare labai gražiai pasižymėjo sąjungietės aukomis ir pasidarbavimu. Klebonas nuoširdžiai už tai padėjo. Be to, sąjungietės suruošė ir parapijos vakarienę.

Šių metų Sausio mėnesį mirė viena mūsų narių, a.a. Barbora Krumenienė. Nuliūdime liko vyras, du sūnus ir

marti. Už velionės sielą kuopa buvo užprašius šv. Mišias ir atkalbėjo dalį rožančiaus.

Vasario 22 d. kuopa buvo suruošus kortavimo vakarą savo naudai. Pasi-darbavus narėms, vakaras gerai pavyko. Dėkui visoms, kurios aukėjo tai pramogai dovanų.

Kovo 3 d. susirinkime nutarta ypatingomis išskilmėmis apvaikšėti Motinos Dieną. Gegužės 9. Tą dieną bus užprašytos šv. Mišios ir narės eis "in corpore" prie Šv. Komunijos, o po visam bus bendri pusryčiai, gi vakare suruoštas šeiminis vakaras.

Iš to matome, kad ir mūsų kuopa gražiai darbuojas ir Dieve duok, kad ir toliau nenuleistų rankų.

T. Staugaitienė, koresp.

Manchester, Conn.

Netekom Pavyzdingos Narės

Sausio 12 d. mirė a.a. Magdė Giraitienė. 57-ji kuopa liūdi netekus pavyzdingos narės. Kuopa užprašė šv. Mišias už velionės sielą ir palydėjo į kapus.

Reiškiamie užuojautos velionės vyrui Juozui Giraičiui ir sūnams: Juozui, Antanui.

Velionei sergant mūsų kuopos narės dažnai ją lankė, ramino ir kambarį buvo papuošusios gėlėmis.

Sausio 24 d. kuopa buvo surengus savybės puotą ("party"), į kurią narės galėjo atsivesti ir savo vyrus. Kurios neturi vyrų, tos atsivedė po draugę. Lošta "bingo." Visi gavo dovanų.

Po lošimo buvo užkandis ir pasilinksminimas.

Korespondentė.

Detroit, Mich.

Padėka

Reiškiu nuoširdžią padėką Moterų Sąjungos 54-tos kuopos narėms už suteiktą "surpryzą" mano gimimo dienos proga, linkėjimus ir gražias dovanas.

Jūsų draugė ir bendradarbė,
Petronėlė Medonis.

Ivykusiame Kovo mėn. susirinkime paskirta \$5 aukų gėlėms papuošimui altorių per Šv. Velykas.

Pranešta, kad serga Ona Tulauskiene. Ji senai priklauso prie kuopos ir visados dėjosi prie kuopos veikimo. Visos turėtų atminti mūsų sergančias nares ir aplankyti, o Onai Tulauskienei prašome Dievo sveikatos.

Kaip visados, taip ir šįmet Motinos Dieną, Gegužės 9, per šv. Mišias narės "in corpore" eis prie Šv. Komunijos. Po visam bus bendri pusryčiai ir, kadangi tą dieną pripuola susirinkimas, lai ir tas bus atlikta. Šv. Mišios bus 8:30 val. Visos narės turi anksčiau sueiti sutvarkymui eisenai į bažnyčią.

Kovo 22 d. mirė a.a. Petronėlė Valatkevičienė. Ji buvo viena iš tų, kurios sveikatai leidžiant, visados dalyvaudavo kuopos pramogose ir prisidėdavo aukomis. Susirinkimuose suprasdavo ir gerbdavo jaunesnės kartos narės, nutarimus ir pageidavimus.

Jos duktė Ona Jacobs, dvi marčios: Rūta ir Mary Walls, ir anukės, nuo pat jaunystės priklauso prie Sąjungos. Turint tokią reprezentaciją Sąjungoje velionei buvo lengviau suprasti jaunąją kartą. Narės liūdi netekutarnaudamos paskutinį kartą vieną vasios mylimos, pavyzdingos a.a. Petronėlės. Atmindamos savo maldose pa-

karą narės atkalbėjo rožančių už jos sielą, užprašė šv. Mišias, nupirko gėlių ir palydėjo į amžinuosius namus.

Amžiną atilsį Petronėlės sielai.

Mirus a.a. Petronėlei Valatkevičienei, jos vyrui Pranui, dukterims, seseriai M. Francescai, seseriai M. Alvernai, Onai Jakubinienei, sūnums, marčioms, žentui ir visai šeimai, netekus mylimos, brangios žmonos ir mamytės, 54-ji kuopa reiškia giliausią užuojautą jų liūdesio valandoje.

Taipgi mirus a.a. Jadvygai Weise, sąjungietei Elenai Steponauckienei netekus sesutės, 54-ji kuopa reiškia nuoširdžiausią užuojautą jos liūdesio valandoje.

—M.M.K.

Maspeth, N. Y.

Liūdnos Pas Mus žinios

New York ir apylinkės sąjungietės pergyvena liūdną laikotarpį. Pastaruoju laiku mirtis išplėšė iš mūsų tarpo dvi plačiai žinomas Moterų Sąjungos veikėjas, būtent Oną Petruliene ir S. Subatiene.

Moterų Sąjungos 30-tos kuopos susirinkime, Vasario mėnesį, atsilankęs kun. J. Cekavičius davė labai įdomią paskaitą nurodydamas, kaip reikia vieningai veikti ir kiek naudos esti iš tokio veikimo. Sąjungietės, preleentas sakė, labai daug gali nuveikti ir Dievo garbei ir tėvynės labui.

Tame susirinkime priimta viena nauja narė, būtent J. Paulauskienė. Smagu yra, kad mūsų kuopa kad ir palengva auga. Visos narės prašomos pasidaryti ir į sekančius susirinkimus atsivesti po vieną naują narę. Moterų Sąjunga yra vienatinė organizacija Amerikos lietuvių katalikams

—moterims ir mergaitėms.

Nutarta sekančius kuopos susirinkimus laikyti kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio, po novenos pamaldų. Visos narės prašomos įsidėmėti.

J. S.

A. a. Stanislava Subatienė

Praeitame "M.D." numerį trumpu pranešimu paskelbta žinia, kad mirė mūsų viena žymiųjų organizacijos narių—Stanislava Subatienė. Mirė po pavojingos vidurių operacijos. Jos asmenyje New Yorko sąjungietės ir visa Sąjunga neteko tikrai pasišventusios organizacijai narės.

A. a. S. Subatienė nepraleido nė vieno žymesnio visuomeninio darbo. Visur ir visakame padėjo, dirbo ir vadovavo.

Moterų Sąjungoj kelius metus ji ėjo Centro pirmininkės pareigas, kelis metus buvo Direktorė ir Federacijų Tarybos narė. Grand Rapids, Mich., seimas pakėlė ją į Garbės Nares.

Velionė paliko nuliūdime vyrą, sūnų, dukterį, žentą ir kelis anūkus.

Likusiai šeimai reiškiamo giliausią užuojautą.

Moterų Sąjungos Centro Valdyba, reikšdama užuojautą likusiai šeimai, užprašė per Centro Dvasios vadą kun. N. Pakalnį šv. Mišias už velionės sielą.

Kearny-Harrison, N.J.

Užuojauta

A. a. S. Subatienėi, Moterų Sąjungos New York ir New Jersey apskrities pirmininkei, išsiskyrus iš mūsų tarpo, liūdime mes, sąjungietės, sykiu reikškiamo užuojautos ir velionės šeimai.

M.S. 63-ji kuopa.

Šeimininkėms Įsidėmėti

Svogūnams geriausia trąša yra malkų pelenai, nes malkų pelenuose yra daug šarmadruskės, kurios svogūnui ypatingai reikalingi. Todėl pelenai yra geresnė trąša svogūnams negu mėšlas.

Pageltusiam marmorui grąžinti baltą spalvą visuomet esti labai sunku. Pigiausias būdas—valyti žibalu (kerosinu). Juo reikia aplieti pageltusį daiktą ir, palaikius kiek laiko, rūpestingai nutrinti. Paskui gerokai pamuiluoti ir nuvalius sausai trinti iki blizgės.

Geras ir išbandytas vaistas nuo nusideginimo yra sekantis. Svarą karčiosios druskos (epsom salt) ištarpinti kvortoje vandens. Nusiplikinus reikia tame vandenyje vilgyti skuduras ir dėti ant nudegintos vietos. Skudurą vilgyti kas penkioliką minučių. Šis vaistas greitai numalšina skausmą ir neduoda puslėms iššokti.

Alūnas pasidaro iš dvigubo aliuminio sulfato ir potašo. Jis vartojamas dailėje ir vaistinėkystėje. Gera yra alūno skiediniu plauti skaudomąjį gerklę.

Norint išvalyti aksomą, reikia paimiti žibalo ir pamirkius į jį to paties aksomo gabaliuką trinti idėmės vietą. Paskui aksomą gerai šepetiu išvalyti ir išvėdinti.

Išėmimui riebios dėmės yra dar vienas geras būdas. Ant dėmės reikia uždėti sugeriamojo popierio (blotpaper) ir karštu prosu pertraukti. Paskui patrinti mulintu vandeniu su amonija.